ascetic or religious man of the highest order; (in this sense usually added to proper names). -8 An epithet of Kārtikeya. -9 Of Viṣṇu. -10 Of Śiva. -11 Of the sage Vātsyāyana. -12 Of Garuḍa. -13 The sacrificer, the owner (at a याग); योऽर्थी स्वत्यागेन ऋत्विजः परिक्रीणीते, यश्च स्वं प्रदेयं त्यजति स स्वामी ŚB. on MS. 6. 3. 21; तस्मान्न स्वामिनः प्रतिनिधिः ibid. -14 The image or temple of a god. -Comp. -उपकारकः a horse. -कार्यम् the business of a king or master. -गुणः the virtue of a ruler. -जङ्घिन् *m.* N. of Paraśurāma. -जनकः the father-in-law. -पाल *m.* du. the owner and the keeper (of cattle); क्रयविक्रयानुशयो विवादः स्वामिपालयोः Ms. 8. 5. -भट्टारकः a noble lord. -भावः the state of a lord or owner, ownership. -मूल *a.* originating in or derived from a master or lord. -वात्सल्यम् affection for the husband or lord. -सद्भावः 1 existence of a master or owner. -2 goodness of a master or lord. -सेवा 1 the service of a master. -2 respect for a husband.

स्वामिता, -त्वम् 1 Ownership, mastership, proprietory right. -2 Lordship, sovereignty.

स्वामिनी A mistress, proprietress.

स्वाम्यम् 1 Mastership, lordship, ownership; स्वाम्यं च न स्यात् कस्मिंश्चित् प्रवर्तेताधरोत्तरम् Ms. 7. 21. -2 Right or title to property. -3 Rule, supremacy, dominion. -4 Sound state (of body and soul); स्वाम्ये प्रयत्नं कुर्वन्ति त्रयो वर्गा यथाविधि Mb. 12. 69. 78 (com. स्वाम्ये स्वास्थ्ये).

स्वाम्नाय *a.* Well handed down by tradition.

स्वायत्त *a.* Dependent on one's self, within one's own control; स्वायत्तमेकान्तगुणं विधात्रा विनिर्मितं छादनमज्ञतायाः Bh. 2. 7.

स्वायंभुव *a.* (-वी *f.*) 1 Relating to Brahman; तुरासाहं पुरोधाय धाम स्वायंभुवं ययुः Ku. 2. 1. -2 Descended from Brahman; स्वायंभुवान्मरीचेर्यः प्रबभूव प्रजापतिः Ś. 7. 9. -वः An epithet of the first Manu (as he was a son of Brahman).

स्वारसिक *a.* (-की *f.*) 1 Possessing inherent flavour or sweetness (said of a poetical composition). -2 Voluntary, spontaneous; विधेरपि स्वारसिकः प्रयासः परस्परं योग्यसमागमाय N. 3. 48.

स्वारस्यम् 1 Possessing natural flavour or excellence. -2 Elegance, fitness. -3 Naturalness, self-evidence.

स्वाराज् *m.*, **स्वाराज्यः** An epithet of Indra; भवान् भक्तिमता लभ्यो दुर्लभः सर्वदेहिनाम्। स्वाराज्यस्याप्यभिमत एकान्तेनात्मविद्गतिः Bhāg. 4. 24. 55.

स्वाराज्यम् 1 The dominion of heaven, Indra's heaven; न वयं साध्वि साम्राज्यं स्वाराज्यं भोज्यमप्युत Bhāg. 10. 83. 41; Ait. Br. -2 Identification with the self-refulgent (Brahman) (ब्रह्मत्व); समं पश्यन्नात्मयाजी स्वाराज्यमधिगच्छति Ms. 12. 91; Bhāg 7. 15. 45.

स्वारोचिषः, -स्वारोचिस् *m.* N. of the second Manu; see under मनु; स्वारोचिषो द्वितीयस्तु मनुरग्नेः सुतोऽभवत् Bhāg. 8. 1. 19.

स्वालक्षण *a.* Easily perceived.

स्वालक्षण्यम् Peculiar characteristics, natural disposition; स्वालक्षण्यपरीक्षार्थं तासां श्रृणुत निष्कृतीः Ms. 9. 19; स्वालक्षण्यं वृत्तिः Sān. K. 29.

स्वाल्प *a.* (-ल्पी *f.*) 1 Little, small. -2 Few. -ल्पम् 1 Littleness, smallness. -2 Smallness of number.

स्वावश्यम् Self-determination.

स्वाशित *a.* Well fed or satiated; आशंसे स्वाशिता सेना वत्स्यत्येनां विभावरीम् Rām. 2. 84. 18.

स्वाश्लिष् 4 P. To embrace closely; गुरुतल्प्यभिभाष्यैनस्तप्ते स्वप्यादयोमये। सूर्मीं ज्वलन्तीं स्वाश्लिष्येन्मृत्युना स विशुध्यति॥ Ms. 11. 103.

स्वास्तरः Good straw for a couch.

स्वास्थ्यम् 1 Self-reliance, selfdependence. -2 Fortitude, resoluteness, firmness; स्वास्थ्यं भद्र भजस्वार्य त्यज्यतां कृपणा मतिः Rām. 4. 1. 120. -3 Sound state, health. -4 Prosperity, well-being, comfortableness. -5 Ease, satisfaction, spirits; लब्धं मया स्वास्थ्यम् Ś. 4.

स्वाहा 1 An oblation or offering made to all gods indiscriminately. -2 N. of the wife of *Agni*; स्वाहा चैव विभावसोः (पतिदेवता) Mb. 13. 146. 5. -*ind.* An exclamation used in offering oblations to the gods (with dat.); इन्द्राय स्वाहा; अग्नये स्वाहा &c. -Comp. -कारः utterance of the exclamation Svāhā; स्वाहास्वधाकारविवर्जितानि श्मशानतुल्यानि गृहाणि तानि. -पतिः, -प्रियः *Agni* or fire. -भुज् *m.* a god, deity.

स्विद् *ind.* A particle of interrogation or inquiry, often implying 'doubt', or 'surprise', and translateable by 'what,' 'hey', 'hallo', 'can it be that'. It is added to interrogative pronouns in this sense or to give an indefinite sense; कास्विदवगुण्ठनवती नातिपरिस्फुटशरीरलावण्या Ś. 5. 13; Me. 14. It is sometimes used disjunctively in the sense of 'either,' 'or', with नु, उत, वा &c.; सरोजपत्रे नु विलीनषट्पदे विलोलदृष्टेः स्विदमू विलोचने। शिरोरुहाः स्विन्नतपक्ष्मसंततेर्द्विरेफवृन्दं नु निशब्दनिश्चलम्॥ Ki. 8. 35; 12. 15; 13. 8; 14. 60; see आहो also.

स्विद् I. 4 P. (स्विद्यति, स्विदित or स्विन्न) To sweat, perspire; तदा मोहमनुप्राप्तः सिष्विदे हि जनार्दनः Mb. 7. 27. 20; स्विद्यति कूणति वेल्लति K. P. 10; U. 3. 41; Ku. 7. 77; Māl. 1. 35; स त्वां पश्यति कम्पते पुलकयत्यानन्दति स्विद्यति Gīt. 11. -II. 1 Ā. (स्वेदते, स्विन्न or स्वेदित) 1 To be anointed. -2 To be greasy or unctuous; निघ्नापरिवद्यदस्त्नः क्वथनपरिणम-